

REFERAT |KRS| Oppvekststyret (2015-2019) d. 24-10-2017

Mødedato Tirsdag d. 24. oktober 2017 kl. 17:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Plan for møtet.....	3
Godkjenning av oppvekststyrets protokoll 26.09.17.....	6
Sommerskole som forsøksordning i Kristiansand kommune.....	12
Svar på oversendelsesforslag fra Oppvekststyret, bakgrunn for avslutning av alternative skoletilbud	19

Punkt 67/17: Plan for møtet

Kristiansand, 16.10.2017

MØTEINNKALLING TIL OPPVEKSTSTYRET

Dato: 24.10.2017

17.00

Sted: Formannskapssalen

Orienteringer:

17.00-17.30

Orientering om Rajshahi-aksjonen
v/rådgiver Ole Martin Kyllø

17.30-18.00

Kirkens ungdomsprosjekt
Ved Ingunn Lyngset Holme, daglig leder

18.00-18.10

T-3 rapporten
Ved fagsjef Svein Tore Kvernes

18.10 –

Behandling av sakskart

SAKSKART		
67/17	201700261-65	Godkjenning av oppvekststyrets protokoll 26.09.17
68/17	201611475-6	Sommerskole som forsøksordning i Kristiansand kommune
69/17	201713205-1	Svar på oversendelsesforslag fra Oppvekststyret, bakgrunn for avslutning av alternative skoletilbud i Kristiansand kommune

Mette F. Roth.
Leder
(sign.)

Punkt 68/17: Godkjenning av oppvekststyrets protokoll 26.09.17

PROTOKOLL OPPVEKSTSTYRET

Dato: 26.09.2017
Sted: Else Marie Jakobsen, rådhuskvartales underetasje.
Behandlede saker: 59/17 - 66/17
Møtets varighet: Kl. 17.00 - 20.00
Møteleder: Mette F. Roth

Til stede

Mette Fimreite Roth (H)
Arve Stokkelien (H)
Gordon Fuglestad (H) for
Helene Bjerke Fredheim (FRP)
Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Tove W. Haugland (KRF) for
Semir Mujkic (AP) for
Isabelle-Louise Aabel (AP)
Lyder Ovesen (AP)

Forfall

Morten Leuch Elieson (V)

Knut Marius Haugen (SP)
Kenneth Mørk (AP)

Til stede fra administrasjonen:

Konstituert oppvekstdirektør Svein Ove Ueland
Seniorrådgiver Svein Tore Kvernes
Virksomhetsleder Gro Holte
Virksomhetsleder Roy Wiken

Også til stede:

Jenny Echholt, utdanningsforbundet

60/17 Godkjenning av protokoll oppvekststyrets møte den 05.09.17
(ark. nr. SAK1033, 201700261)

Vedtak:

Oppvekststyret godkjenner oppvekststyrets protokoll av 05.09.17.
(Enst.)

61/17 2. tertialrapport 2017 - Oppvekstsektoren
(ark. nr. SAK1212 A20, 201605576)

Vedtak:

2. tertialrapport for 2017 tas til orientering
(Enst.)

62/17 Svar på oversendelsesforslag - organisering av asyl- flyktning- og integreringsarbeidet i Kristiansand kommune
(ark. nr. SAK1 F3, 201609169)

Oppvekststyrets innstilling:

Formannskapet tar svar på oversendelsesforslaget til orientering.
(Enst.)

63/17 Forslag til folkehelsestrategi for Agder 2018- 2025 - høringsuttalelse
(ark. nr. SAK1 G1, 201615752)

Oppvekststyrets innstilling:

Formannskapet gir sin tilslutning til høringsuttalelse til Folkehelsestrategi for Agder 2018-2025 med handlingsprogram slik det fremgår av saksfremstillingen.
(Enst.)

64/17 Høring - Utkast til pakkeforløp for psykisk helse og rus
(ark. nr. SAK1 F6 &13, 201708668)

Oppvekststyrets innstilling:

Formannskapet slutter seg til administrasjonens forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune.
(Enst.)

65/17 Høring - endringer i barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og forskrift om pedagogisk bemanning (ark. nr. SAK1 A10 &13, 201711262)

Oppvekststyrets innstilling:

Formannskapet gir sin tilslutning til høringsuttalelsen i saken.
(Enst.)

Følgende setning endres:

Fra: Dersom bemannings- og pedagognormene mot formodning likevel innføres, bør bemanningsnormen utsettes til 01.08.2020 for private barnehager, gitt dagens finansieringsordning.

Til: Dersom bemannings og pedagognormene innføres, bør private barnehager motta et ekstra tilskudd som dekker økte kostnader, slik at man unngår en forsinkelseeffekt i forhold til selvkostberegningen, som vanligvis slår inn med 2 års forsinkelse.

(6/3)

Forslag:

AP fremmet følgende endringsforslag:

Stryke følgende setning:

«Samtidig vil en statlig norm bryte med kommunens selvråderett og sette barnehagesektoren i en særstilling.»

KRF, Høyre, FRP og Venstre fremmet følgende forslag:

«Følgende setning endres:

Fra: Dersom bemannings- og pedagognormene mot formodning likevel innføres, bør bemanningsnormen utsettes til 01.08.2020 for private barnehager, gitt dagens finansieringsordning.

Til: Dersom bemannings og pedagognormene innføres, bør private barnehager motta et ekstra tilskudd som dekker økte kostnader, slik at man unngår en forsinkelseeffekt i forhold til selvkostberegningen, som vanligvis slår inn med 2 års forsinkelse.»

Rådmannen fremmet følgende innstilling:

«Formannskapet gir sin tilslutning til høringsuttalelsen i saken.»

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

APs endringsforslag falt 6 mot 3 stemmer, AP.

KRF, Høyre, FRP og Venstres endringsforslag ble vedtatt 6 mot 3 stemmer, AP.

66/17 Kulturskolens samarbeid med grunnskole/SFO
(ark. nr. SAK1, 201711910)

Oppvekststyrets innstilling:

Bystyret tar utredningen om kulturskolens samarbeid med grunnskole/SFO til orientering.
(Enst.)

Eventuelt:

Høyre informerte om etablering av et matsenter i Kristiansand, kontaktperson er kokk Andreas Wiestad. Fokus er mat fra Sørlandet. Senteret er lovet økonomisk støtte av Cultiva, forutsatt at oppvekststyret og kulturstyret støtter tiltaket.

Oppvekststyret oppfordrer kulturstyret til å endre sin møtedato til tirsdag 7. november for å avholde fellesmøte sammen med oppvekststyret.

Seniorrådgiver Svein Tore Kvernes informerte om følgende saker:

- at det kommer en sak om evaluering av sommerskolen 2017
- om status for forbedringstiltak for universell utforming på utvalgte skoler og barnehager.
- det er kommet mange henvendelser vedr. inntektsgradering for opptak til barnehager. De økonomiske rammene er ikke vedtatt av bystyret og innbyggere må derfor avvente til politisk vedtak er fattet.

Oppvekststyret oppfordrer skoler og barnehager i Kristiansand om å ta i bruk det pedagogiske opplegget som TV-aksjonen tilbyr gjennom den digitale plattformen Salaby, <http://skole.salaby.no/tv-aksjonen-2017>.

Ang. nedleggelse av de kommunale opplæringstilbudene:

Vedtak:

Oversendelsesforslag:

Oppvekststyret ber administrasjonen legge frem en sak hvor det redegjøres for nedleggelse av de kommunale opplæringstilbudene lokalisert borte fra skolen, som eksempelvis G7.
(Enst.)

Forslag:

Høyre og AP fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Oppvekststyret ber administrasjonen legge frem en sak hvor det redegjøres for nedleggelse av de kommunale opplæringstilbudene lokalisert borte fra skolen, som eksempelvis G7.»

Votering:

Høyre og APs oversendelsesforslag ble enstemmig vedtatt.

Møtet hevet.

Punkt 69/17: Sommerskole som forsøksordning i Kristiansand kommune

Bilag

B. Sak Oppvekststyret 25 april.docx

Sommerskole INFORMASJON ut.docx

Vedtak OPPVEK, 25042017, Sak 24_17, Oppfølging - Sommerskole som forsøksordning i Kristiansand kommune.PDF

Dato 13. oktober 2017
Saksnr.: 201611475-6
Saksbehandler Nina Skjeseth

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
24.10.2017

Sommerskole som forsøksordning i Kristiansand kommune

Sammendrag

Oppsummering og rapport

Bystyret vedtok 26.10.2016 innføring av sommerskole som en 2-årig forsøksperiode med oppstart sommeren 2017. Oppvekststyret har gitt rammene for opplegg og innhold for sommerskolen. Pedagogisk senter har ansvar og prosjektledelsen for gjennomføringen i forsøksperioden. Ulike faglige ressurser leverer innhold til kursene på sommerskolen.

Kristiansand ønsker en sommerskole som innebærer undervisning på en annen måte enn i den vanlige skolehverdagen, som kan gi spennende opplevelser, større deltakelse for den enkelte elev og som vil inspirere til økt læring. Kursene skal være varierte og bidra til samarbeid, kommunikasjon og språkutvikling. Og elevene skal oppleve et bredt utvalg av spennende aktiviteter.

Sommerskolen ble gjennomført for første gang uke 26 og uke 32 i 2017. Base for sommerskolen var Grim skole. I alt deltok 163 elever. Vitensenteret i Arendal og Røde Kors i Kristiansand var samarbeidspartnere. Tilbakemeldingene fra deltakerne, foresatte og samarbeidspartnere er positive. De erfaringene som ble gjort dette første året gir et godt utgangspunkt for en videreutvikling av sommerskolen i Kristiansand.

Forslag til vedtak

1. Oppvekststyret tar rapport for sommerskolen 2017 til orientering.
2. Justeringer for sommeren 2018 gjennomføres innenfor rammene som beskrevet i saken.

Svein Ove Ueland
Oppvekstdirektør

Nina Skjeseth
Leder Pedagogisk senter

Vedlegg:

Sak til Oppvekststyret 25.04.2017
Vedtak Oppvekststyret 25.04.2017
Informasjon om Sommerskolen 2017

Bakgrunn for saken

Bystyret vedtok 26.10.2016 innføring av sommerskole som en 2-årig forsøksperiode med oppstart sommeren 2017. Kristiansand ønsker å utvikle en sommerskole som innebærer undervisning på en annen måte enn i den vanlige skolehverdagen, som kan gi spennende opplevelser, større deltakelse for den enkelte elev og som vil inspirere til økt læring. Kursene skal være varierte og bidra til samarbeid, kommunikasjon og språkutvikling. Og elevene skal oppleve et bredt utvalg av spennende aktiviteter.

Pedagogisk senter har fått ansvar og prosjektledelsen for opplegg og gjennomføring av sommerskolen i forsøksperioden. Det er etablert en ressursgruppe på fem personer knyttet til Oppvekstdirektøren. Ulike faglige ressurser har laget innhold til kursene på sommerskolen.

Oppsummering og rapport 2017

Forarbeid og gjennomføring

Arbeidet med å lage program for første år av sommerskolen startet i mars 2017. Ulike samarbeidspartnere ble kontaktet og forslag til kursinnhold utarbeidet. Oppvekststyret fikk forslaget til behandling 25. april og ga klarsignal for opplegget. Deretter ble det gjort avtale med Vitensenteret, Røde Kors, Midt Agder Friluftsråd, Kulturskolen og By- og samfunnsenheten. Det ble utarbeidet tre kurstilbud for mellomtrinnet og tre for ungdomstrinnet. Informasjon om sommerskolen og om kurstilbudene ble utviklet i samarbeid med kommunikasjonsenheten i kommunen.

Alle skolene la ut informasjon om sommerskolen på sine hjemmesider. I tillegg ble sommerskolen gjort kjent via kommunens hjemmeside, Kristiansand Avis og Fædrelandsvennen.

Påmelding

Påmeldingen skjedde via kommunens kursportal

Påmeldingen foregikk fra 10. – 28. mai. Ved fristens utløp var det 130 påmeldte til kursene på mellomtrinnet og 12 påmeldte til kursene på ungdomstrinnet.

Kursene for ungdomstrinnet ble avlyst på grunn av lav interesse. Påmeldte til de kurs som ble avlyst, fikk tilbud om å delta på et av de andre kursene.

Det kom stadig inn etteranmeldte. Helt frem til oppstart i uke 26 kom det spørsmål vedrørende påmelding, ledige plasser, bytte av kurs mm. Da sommerskolen startet 26. juni, hadde kursene til Vitensenteret 67 påmeldte (over-booket med 7 stk) og kurset til Røde Kors hadde 17 påmeldte. Alle påmeldte møtte ved oppstart.

Sommerskole for alle

Sommerskolen skal være et tilbud til alle. Deltakerne ble ivaretatt på best mulig måte utfra sine forutsetninger. Det ble lagt til rette slik at elever som trengte særskilt oppfølging også kunne delta. Enkelte av deltakerne fikk spesiell oppfølging av egne assistenter.

Rigget rundt sommerskolen bestod av dyktige pedagoger og i tillegg var elever fra videregående skole/studenter engasjert som assistenter. Det viste seg viktig og riktig å ha tilstrekkelig med trygge voksne.

Det fungerte veldig bra at elevene selv hadde med mat og drikke. Det ble lagt til rette slik at matpausen ble en hyggelig opplevelse i et godt egnet rom og med tilstrekkelig voksne tilstede.

Lokalisering

Sommerskolen hadde Grim skole som base. Skolen fungerte utmerket til formålet med gode rom og rikelig plass innendørs. Uteområdet var også godt egnet, skjermet fra trafikk og med gode aktivitetsmuligheter.

De fleste elevene ble kjørt til sommerskolen, noen syklet og noen gikk. Det var få som benyttet kollektivtilbud. Dette viser at nærhet til buss-trase ikke er så viktig, men en sentral beliggenhet i kommunen betyr mye.

Gjennomføring

Sommerskolen ble arrangert i uke 26 og uke 32 for elever fra 5. – 7. trinn. I alt deltok 163 elever på sommerskolen. Samarbeidspartnere var Kristiansand Røde Kors og Vitensenteret i Arendal. Vitensenteret hadde 67/60 deltakere hver uke på sine kurs og Røde Kors hadde 17/19 deltakere. I tillegg til frivillige fra Røde Kors og pedagoger fra Vitensenteret jobbet fire studenter som assistenter på kursene til Vitensenteret. Det var også to personlige assistenter for elever med spesielle behov.

Dagen startet kl. 09.00 og varte til kl. 15.00. Oppmøtet var så godt som fulltallig hver dag. Elever som var syke eller var forhindret av andre grunner, meldte fra på mail eller SMS til ansvarlig leder for sommerskolen. Det fungerte bra slik at man hele tiden hadde full oversikt over hvem som var tilstede og hvem som var borte. Ved dagens avslutning hadde man også kontroll når elevene ble hentet eller gikk hjem. Vitensenteret hadde egne bånd som ble delt ut om morgenen og samlet inn på ettermiddagen. Dette ga hele tiden oversikt over deltakerne.

Første dag av sommerskolen 26. juni var leder av Oppvekststyret tilstede og foretok den offisielle åpningen. Oppvekstdirektøren deltok også. Åpningen fikk god pressedekning.

Innhold på kursene

RØDE KORS

Røde Kors i Kristiansand hadde ansvar for et kurs på sommerskolen for elever på mellomtrinnet. Kurset var variert og godt sammensatt og hadde følgende innhold;

Lærepenger;

Lærepenger er et nytt læringsverktøy for grunnskolen som gir elevene nødvendig privatøkonomisk kunnskap og forståelse. Verktøyet er utviklet av DNB og støttes av Røde Kors. *Lærepenger* retter seg mot 5. – 7. klasse i barneskolen, og er knyttet til kompetansemålene i læreplanene i norsk, matematikk og samfunnsfag.

Bark;

BARK er en møteplass med aktiviteter for barn i barneskolealder, og skal være en arena for sosial og kulturell inkludering. Det skal legges til rette for gode mestingsopplevelser, og barna skal kunne få nye venner og utvikle sosiale nettverk. I BARK skjer de fleste aktivitetene utendørs og barna lærer hvordan de kan bruke sitt nærmiljø på en trygg og aktiv måte.

Forskningsfabrikken;

Her vil elevene få være med og teste ut flere gøyale og lærerike eksperimenter. Det vil også bli en tur i nærområdet med forskjellige poster og øvelser.

Haraldvigen;

Et to-dagers opphold med holdningsskapende arbeid rettet mot sikkerhet ved bruk av båter. Formålet vil gjennom opplæring, informasjon og andre tiltak for barn og unge, bidra til:

- å forebygge ulykker i forbindelse med bruk av fritidsbåt
- økt miljøbevissthet blant fritidsbåtbrukere
- økt trivsel for fritidsbåtbrukere gjennom sikker og hensynsfull adferd

VITENSENTERET

Vitensenteret Sørlandet hadde ansvar for to parallelle kurs på sommerskolen. De gjennomførte et realfagsbasert, engasjerende og lærerikt opplegg for elever på mellomtrinnet.

Aktiviteter: Elevene arbeidet med praktiske oppgaver innenfor realfag og teknologi. Det ble fokusert på at elevene skal oppleve mestring, samtidig som de lærer noe nytt. Og så skal elevene ha det gøy! Her er eksempel på noen av aktivitetene: Lodding av LED-lommelykt, katapult, rakettforskning - vannrakett og lufrakett, megasåpebobler, programmering av lego, mekatronikk, strawbees – konstruksjon med sugerør, tekstiltrykk, DNA-smykke. Sommerskolen ble avsluttet med et spektakulært VitenShow for alle elevene. Her var det også mulighet for foreldrene å være tilstede.

Besøk på Vitensenteret i Arendal var en del av programmet.

Deltakelse totalt:

Jenter – 90

Gutter – 73

Fra 25 ulike skoler:

Deltakelsen viser god spredning fra de fleste barneskoler i kommunen.

Deltakerne fordelte seg slik;

Sjøstrand skole 5, Voiebyen skole 3, Vågsbygd skole 12, Karuss skole 5, Slettheia skole 4, Hellemyr skole 15, Karl Johans Minne skole 10, Mosby oppvekstsenter 1, Torridal skole 2, Krossen skole 6, Solholmen skole 12, Tordenskjoldsgate skole 1, Kristiansand International School 7, Wilds Minne skole 8, Presteheia skole 1, Fagerholt skole 11, Lovisenlund skole 15, Justvik skole 3, Vardåsen skole 8, Strømme skole 7, Oasen Strømme 1, Dvergsnes skole 6, Kringsjø skole 1, Hånes skole 14, Ve skole 6.

T-skjorter

Det ble laget en egen logo for sommerskolen og alle deltakerne fikk en T-skjorte. Det er et poeng å gjøre deltakerne på sommerskolen synlige, spesielt når de er på ekskursjoner.

Ressursbruk

Gjennomsnittsprisen på de seks kursene som ble holdt de to ukene sommerskolen varte var 73.000,- pr kurs. Prisen for T-skjorter var ca 45,- kr pr stk. I tillegg ble de fem assistentene lønnet for to uker a 37,5 time med en timelønn på 110,- kr. Det var ingen utgifter til lokaler. Godtgjørelse til utvikling og ledelse av sommerskolen er beregnet til to måneders arbeid.

Tilbakemeldinger

Tilbakemeldingen fra de som deltok er utelukkende positive. Både barn og foreldre ga uttrykk for at sommerskolen hadde vært en god opplevelse.

Fra: xxxxx

Sendt: 14. august 2017 09:00

Til: Åse Paulsen

Emne: Sommerskole

Hei ☺

Tusen takk for et fantastisk opplegg på sommerskolen realfag og teknologi! Sønnen min på 11 kom hjem hver dag forrige uke med «stjerner i øynene». Han synes alle dager var spennende og lærerike og ble veldig inspirert til å fortsette å eksperimentere ☺

Mvh xxxxxx

Fra: xxxxx

Sendt: 3. juli 2017 19:07

Til: Åse Paulsen

Emne: Re: Velkommen til sommerskolen mandag 26, juni

Hei ! Jeg er mora til 2 jenter som var på Sommerskolen forrige uke. Jeg vil bare si tusen hjertelig takk for det kjempe tilbudet!

Jeg er alenemor med ganske lav økonomi per i dag. ...så har ikke veldig god råd til mye aktiviteter. ...

Nå er det sommer ferie og barna trenger ny opplevelse og noe å gjøre.

Begge jentene ble kjempe fornøyde med deres opplegg! Synd at det var bare ei uke... Har problemet nå i å gjøre dem opptatt .

Tusen takk igjen fra oss 3 at jentene fikk være på dette :)

Mvh xxxxxx

Til vurdering/forslag til justering av opplegget

Informasjon

Det er viktig å gå tidlig ut med informasjon om sommerskolen, kanskje skolene kan legge ut opplysninger allerede i januar. Sommerskolen kan i tillegg markedsføres ved en egen annonse i avisen. Det er viktig å spre informasjon via flest mulig kanaler. Bruk av facebook kan være en mulig måte å spre informasjon på. Man må da ha en person til å administrere dette.

Påmelding

Påmeldingen bør starte tidligere enn i 2017, for eksempel på fra 1. – 30. april. Da får man bedre oversikt og mulighet for å gjøre endringer og kunne tilby andre alternativer dersom det er kurs med lav/høy deltakelse. Man bør også vurdere å ha en absolutt siste frist for endringer/bytte av kurs.

Kommunens kursportal fungerte tilfredsstillende. Det er viktig å være nøye med informasjonen om de ulike kursene, og at de foresatte får en tydelig bekreftelse om at påmeldingen er registrert.

Kurstilbud

Erfaringene fra sommerskolen 2017 viser at det er utfordrende å få ungdomsskoleelever til å melde seg på kurs. Dette samsvarer med erfaringene fra Drammen. I Drammen har de hatt sommerskole i flere år kun for 3. – 7. trinn. Nå når sommerskolen er innarbeidet, har de utvidet tilbudet til også å gjelde ungdomstrinnet. I likhet med Drammen, foreslås det å gi tilbud kun til mellomtrinnet i 2018. Det vil bety at man da kan tilby flere kurs å velge mellom for denne aldersgruppen.

Når det gjelder hvilke kurs som skal tilbys neste sommer, er det viktig med innhold som treffer målgruppen. Det er nødvendig med gode og varierte aktiviteter. Når tilbudene skal planlegges, kan elevrådene på skolene involveres og komme med forslag til kurs.

Med erfaringene fra påmeldingen til sommerskolen 2017, er det klart at kursene til Vitensenteret er populære. Kurset til Røde Kors hadde også god deltakelse. Andre samarbeidspartnere som ble kontaktet i forkant av årets sommerskole, var Midt Agder Friluftsråd, Kulturskolen og By- og samfunnsenheten i kommunen. Disse kan være aktuelle å kontakte for neste års sommerskole. I tillegg kan Geitmyra Matkultursenter som skal etableres i Kristiansand, være en aktuell samarbeidspartner.

Ansvarlig leder

Det er nødvendig å ha en ansvarlig leder for sommerskolen. Denne personen tar i mot alle henvendelser, har oversikt over deltakerne og er til stede på sommerskolen i de aktuelle ukene. Man bør også ha en vikar for leder i beredskap dersom det skulle oppstå noe uforutsett.

Punkt 70/17: Svar på oversendelsesforslag fra Oppvekststyret, bakgrunn for avslutning av alternative skoletilbud i Kristiansand kommune

Dato 13. oktober 2017
Saksnr.: 201713205-1
Saksbehandler Roy Wiken

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
24.10.2017

Svar på oversendelsesforslag fra Oppvekststyret, bakgrunn for avslutning av alternative skoletilbud i Kristiansand kommune

Sammendrag

I Oppvekststyret 26.09.17 fremmet Høyre og AP følgende oversendelsesforslag:
«Oppvekststyret ber administrasjonen legge frem en sak hvor det redegjøres for nedleggelse av de kommunale opplæringstilbudene lokalisert borte fra skolen, som eksempelvis G7.»

De alternative skoleoppleggene i Kristiansand kommune ble i prinsippet ikke lagt ned. De gjennomgikk en organisatorisk omstilling og ble omdøpt til Grunnskolens pedagogiske støtte system, der fire avdelinger ble lagt under en felles administrasjon.

I Utdanningsdirektoratets rundskriv¹ *Bruk av alternative opplæringsarenaer i grunnskolen Udir-3-2010*, ble det konkludert med at det ikke fantes hjemmel i norsk lovverk for videreføring av alternative opplæringsarenaer som Gartnerløkka og Sandstranda.

Selv om Kristiansand kommune ikke lenger har denne type tilbud, etableres det fortsatt alternative opplæringsarenaer til enkeltelever for kortere eller lengre perioder.

Dersom en elev skal tas ut av opplæringen for å motta ene-undervisning, for eksempel på en alternativ opplæringsarena, må det finnes en særskilt hjemmel.

Det praktisk mest relevante rettslige grunnlaget for bruk av alternative opplæringsarenaer for en enkeltelev, i hele eller deler av opplæringen, er spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1.

Forslag til vedtak

1. Oppvekststyret tar administrasjonens redegjørelse til orientering

Svein Ove Ueland
Oppvekstdirektør

Roy Wiken
Rådgiver

Vedlegg:
Ingen trykte vedlegg

¹ <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Innhold-i-opplaringen/Udir-3-2010-Bruk-av-alternative-opplæringsarenaer-i-grunnskolen/>

Bakgrunn for saken

I Oppvekststyret 26.09.17 fremmet Høyre og AP følgende oversendelsesforslag:
«Oppvekststyret ber administrasjonen legge frem en sak hvor det redegjøres for nedleggelse av de kommunale opplæringstilbudene lokalisert borte fra skolen, som eksempelvis G7.»

De alternative skoleoppleggene i Kristiansand kommune ble i prinsippet ikke lagt ned. De gjennomgikk en organisatorisk omstilling og ble omdøpt til Grunnskolens pedagogiske støtte system, der fire avdelinger ble lagt under en felles administrasjon:

- Avdeling 1: Forsterket innsats, med 4 pedagoger
- Avdeling 2: Mobilt team b-trinn, med 5 pedagoger
- Avdeling 3: Mobilt team u-trinn, med 3 pedagoger
- Avdeling 4: Dyreparken, med 2 miljø

Inndelingen var basert på kartlegging av daværende status innenfor alternative opplæringstilbud, forslag fra ansatte, mandat og faglig vurderinger. Agenda Kaupangs kartleggingsrapport pekte blant annet på at alternative skoletilbud bar preg av en uklar rolleforståelse. Denne uklarheten førte dels til overlappende aktiviteter og konkurranse om tiltak, og dels til uklarhet mht. til strategi på den andre siden. Dette syntes særlig å gjelde alternative skoletilbud hvor noen brukere var usikre på hvilken rolle tjenesten skulle ha overfor skolene.

Til tross for omstruktureringen av alternative opplæringsarenaer i kommunen, og utfordringene som kartleggingsundersøkelsene pekte på, valgte Grim skole å videreføre sin alternative opplæringspraksis ved Gartnerløkka og Sandstranda.

I Utdanningsdirektoratets rundskriv² *Bruk av alternative opplæringsarenaer i grunnskolen Udir-3-2010*, presiserte direktoratet at det skulle være hensynet til eleven, og ikke til skolen eller kommunen som skulle avgjøre bruken av alternative opplæringsarenaer, og fastslo at:

«I vurderingen må det trekkes inn om et opplæringstilbud som innebærer bruk av en alternativ arena er nødvendig for at eleven skal få et forsvarlig utbytte av opplæringen ut fra sin situasjon og om tiltaket for øvrig er til barnets beste,. Dersom det ikke er til barnets beste at hun/han mottar deler av opplæringen et annet sted enn skolen, skal ikke en slik arena brukes».

(Utdanningsdirektoratet, 2010, kapittel 5.0)

Med bakgrunn i rundskrivet ble det konkludert med at det ikke fantes hjemmel i norsk lovverk for videreføring av alternative opplæringsarenaer som Gartnerløkka og Sandstranda (Opplæringsloven § 8-2, §2-3, og §5-1).

Både lokal, nasjonal og internasjonale satsing på inklusjon har siden blitt sterkere fundert i avtaler, lovverk, forskrifter og initiativ (e.g. 'Education for All' 2015 og 2030 agenda, Nasjonal læringsmiljøtsatsing: 'Modellutprøving; Inklusjon på alvor' 2017-2019, og FLiK).

Retningen som ble satt for inklusjon i Utdanningsdirektoratets rundskriv, understøttes også av Europarådets (2017) nyere innstilling til segregert undervisning. Som vernere av menneskerettighetene, og i denne forbindelse FNs barnekonvensjon, presiserer Europarådet at utdanningssystemet må funderes i antagelsen om at alle barn *kan* og *har et potensial* for å lære i fellesskap.

Et slikt barneperspektiv vil skape forventningsstrukturer og sette bestemte premisser for medlemsland og den enkelte skoles arbeid med inkludering (jfr. Council og Europe, 2017, p. 15).

² <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Innhold-i-opplaringen/Udir-3-2010-Bruk-av-alternative-opplæringsarenaer-i-grunnskolen/>

Rådet presiserer at å bli ekskludert fra det ordinære skolefelleskapet ikke bare har negative følger for den enkelte elev, med tanke på reduserte forutsetninger for fremtidig livsmestring. Det går i tillegg ofte på bekostning av skolens generelle prestasjon og utdanningskvalitet:

Available studies indicate that school segregation has negative implications not only for minority or vulnerable students themselves but also jeopardises the overall performance of education. Tackling school segregation is therefore not only necessary to safeguard the right to education and equality in the education systems, but is also key to improving the effectiveness and performance of the education system as a whole. The OECD has warned against the consequences of school segregation on educational achievements.

(Council og Europe, 2017, p. 13)

I skrevet vises det også til uønskede konsekvenser av separate skolearenaer, i et mer langsiktig, samfunnsøkonomisk perspektiv. Rådet trekker spesielt frem koblingen mellom separat undervisning og drop-out andel i videregående opplæring, men også sekundære utfordringer som kommer til uttrykk senere, i hjem- og arbeidsliv.

Selv om Kristiansand kommune ikke lenger har fast etablerte alternative skolearenaer, etableres det alternative opplæringsarenaer til enkeltelever for kortere eller lengre perioder.

Dersom en elev skal tas ut av opplæringen for å motta ene-undervisning, for eksempel på en alternativ opplæringsarena, må det finnes en særskilt hjemmel.

Det praktisk mest relevante rettslige grunnlaget for bruk av alternative opplæringsarenaer for en enkeltelev, i hele eller deler av opplæringen, er spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1. Elever som ikke har eller ikke kan få et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen har rett til spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-1 første ledd.

Spesialundervisningen skal gi eleven et forsvarlig utbytte av den samlede opplæringen, jf. opplæringsloven § 5-1 annet ledd. Dersom det fremgår av enkeltvedtaket at bruk av en alternativ opplæringsarena er nødvendig for at eleven skal få et forsvarlig utbytte av opplæringen, åpner regelverket for dette under gitte vilkår.

Dersom det ikke er til barnets beste at hun/han mottar deler av opplæringen et annet sted enn skolen, skal ikke en slik arena brukes.

Opplæringstilbudet som gis på en alternativ opplæringsarena skal være i samsvar med kravene til offentlig grunnskoleopplæring i opplæringsloven med forskrifter, herunder det pedagogiske innholdet og den organisatoriske tilretteleggingen. Opplæringen som skjer på en alternativ opplæringsarena er skolens ansvar.

Det første vilkåret for bruk av en alternativ opplæringsarena er at det må være fattet et enkeltvedtak om spesialundervisning for den aktuelle eleven. I dette enkeltvedtaket må det være fastsatt at eleven skal ha opplæring på en alternativ opplæringsarena.

Før det treffes et enkeltvedtak om spesialundervisning skal det foreligge en sakkyndig vurdering fra PP-tjenesten. PP-tjenesten må her blant annet ta stilling til hvilken opplæring som vil gi et forsvarlig opplæringstilbud, herunder organiseringen av opplæringen.

Dersom vedtaket fastsetter at eleven skal ha opplæring på en alternativ arena må det i vedtaket begrunnes hvorfor dette er et forsvarlig opplæringstilbud for eleven. Det må videre sies klart og tydelig noe om forholdet mellom opplæringen på den alternative opplæringsarenaen og den ordinære opplæringen/spesialundervisningen på skolen.

Enkeltvedtaket om spesialundervisning skal blant annet si noe om:

- innholdet i opplæringen
- organiseringen av opplæringen
- omfanget av spesialundervisning
- kompetansen til den som gjennomfører opplæringen

Etter at enkeltvedtaket er truffet skal skolen utarbeide en individuell opplæringsplan (IOP) for eleven, jf. opplæringsloven § 5-5. IOP-en skal være i samsvar med enkeltvedtaket. Det er enkeltvedtaket som fastsetter rammen for hva slags spesialundervisning eleven har krav på og hvilke avvik som eventuelt skal gjøres fra opplæringsloven med forskrifter, herunder Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Elevens IOP er en operasjonalisering av vedtaket og kan ikke inneholde nye rettigheter. IOP-en skal ligge innenfor vedtakets rammer.

Alle elever skal tilhøre en klasse/basisgruppe, jf. opplæringsloven § 8-2. Dette gjelder også for elever med enkeltvedtak om spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1.

Det er ikke adgang til å plassere eleven på en alternativ opplæringsarena kun på grunnlag av foreldrenes samtykke. Bruk av en alternativ arena er et såpass stort inngrep i elevens rettigheter at det ikke er tilstrekkelig med kun samtykke.

Sett i forhold til et alternativt skoletilbud og annen segregert opplæring for elever som viser eller står i fare for å vise alvorlige atferdsproblemer, har disse bestemmelsene flere konsekvenser. Om eleven skal gis et segregert organisatorisk opplæringstilbud, må det først og fremst vurderes ut fra den enkeltes behov. I praksis innebærer dette at det må eksistere en klar pedagogisk begrunnelse for at eleven får et bedre opplæringstilbud utenfor den ordinære hjemmeskolen. Valget må også baseres på en vurdering i forhold til lovens intensjon om at alle skal tilhøre et fellesskap. Det skal foretas en sakkyndig vurdering av disse forholdene. Foresatte må i alle tilfeller hvor det utarbeides sakkyndig vurdering gi sitt samtykke til dette.